



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 1 mars 2017
Nr. ref.:RK 1042/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI124/16

Parashtrues

Senad Rama

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të Gjykatës së Apelit,
PN. I. Nr. 1802/2016, të 13 tetorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Senad Rama, nga Gjilani (në tekstin e mëtejshmë: parashtruesi i kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës e konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit PN. I. Nr. 1802/2016 të 13 tetorit 2016, me të cilin ishte refuzuar si e pabazuar ankesa e parashtruesit të kérkesës kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Gjilan (në tekstin e mëtejmë: Gjykata Themelore) për vazhdimin e masës së arrestit shtëpiak ndaj parashtruesit të kérkesës.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kérkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit të kontestuar me të cilin pretendohet të jenë shkelur të drejtat e parashtruesit të kérkesës të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kérkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 22 [Procedimi i kérkesës] dhe 47 [Kérkesat individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe rregullin 29 [Parashtrimi i kérkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 27 tetor 2016, parashtruesi i kérkesës e dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 31 tetor 2016, parashtruesi i kérkesës dorëzoi dokumente shtesë në Gjykatë.
7. Më 14 nëntor 2016, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrties, të përbërë nga gjyqtarët: Snezhana Botusharova (kryesuese), Selvete Gérxhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 1 dhjetor 2016, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës dhe i dërgoi një kopje të kérkesës Gjykatës së Apelit.
9. Më 19 dhjetor 2016, parashtruesi i kérkesës dorëzoi dokumente shtesë në Gjykatë.
10. Më 18 janar 2017, Kolegji shqyrties shqyrtoi reportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kérkesës.

Përbledhja e fakteve

11. Më 5 shtator 2016, parashtruesi i kérkesës ishte arrestuar dhe ishte vendosur në paraburgim për 48 orë, nën dyshimin se ka kryer veprat penale të

keqpërdorimit të pozitës apo autoritetit zyrtar dhe të falsifikimit të dokumenteve zyrtare.

12. Më 6 shtator 2016, Prokurori kërkoi nga Gjykata Themelore (PP. I. Nr. 66/2016) që të vendosë masën e paraburgimit të parashtruesit të kërkesës.
13. Më 7 shtator 2016, Gjykata Themelore (Aktvendimi PPr. Kr. Nr. 174/2016) e refuzoi kërkesën e prokurorit për vendosje të paraburgimit ndaj parashtruesit të kërkesës dhe urdhëroi në vend të tij arrestin shtëpiak në kohëzgjatje prej një (1) muaji dhe konfiskimin e pasaportës së tij.
14. Më 29 shtator 2016, Prokurori kërkoi (PP. I. Nr. 66/2016) nga Gjykata Themelore që të vazhdojë arrestin shtëpiak e parashtruesit të kërkesës.
15. Më 4 tetor 2016, Gjykata Themelore (Aktvendimi PPr. Kr. Nr. 174/2016) e aprovoi kërkesën e prokurorit për vazhdimin e arrestit shtëpiak deri më 4 nëntor 2016.
16. Parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë ndaj këtij Aktvendimi, “*për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të KPK-së [Kodi i Procedurës Penale i Kosovës]*”.
17. Më 13 tetor 2016, Gjykata e Apelit (Aktvendimi PN. I. Nr. 1802/2016) refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe vërtetoi Aktvendimin e Gjykatës Themelore.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

18. Parashtruesi i kërkesës pretendon shkelje të drejtave të tij të garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë], dhe 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.
19. Parashtruesi i kërkesës thekson se prokurori nuk ka ofruar dëshmi se “*për dyshimin e bazuar që [parashtruesi i kërkesës] të ketë kryer vepër penale sipas nenit 422 dhe 434 [...]. Mirëpo, në bazë të nenit 29 paragrafi 2 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, është i nevojshëm arsyetimi i bazuar për kufizimin e të drejtës time në liri.*”
20. Parashtruesi i kërkesës më tej pretendon se “*Procedura e hetimeve nga ana e prokurorit po zvarritet dhe në këtë mënyrë arresti shtëpiak panevojshëm zgjatet, çka bie ndesh me nenin 5 [Gjykimi i drejtë, i paanshëm dhe në afat të arsyeshëm], parag. 3 të KPK [Kodi i Procedurës Penale i Kosovës].*”
21. Parashtruesi kërkon nga Gjykata Kushtetuese që ta ndërprenë arrestin shtëpiak dhe të caktojë ndonjë mase më të butë, si dhe të konstatojë nëse janë shkelur të drejtat për liri dhe trajtim të barabartë.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i ka përbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligi dhe të parapara me Rregullore të punës.
23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridikioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës të cilët përcaktojnë:
1. *Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngitura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.*
[...]
 7. *Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.*
24. Megjithatë, Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:
- Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.*
25. Përveç kësaj, Gjykata rikujton paragrafët (1) (d) dhe (2) (d) të rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës të cilët parashohin:
- (1) *Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:*
[...]
(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.
 - (2) *Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*
[...]
(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.
26. Gjykata rikujton se parashtruesi i kërkesës pretendon se për shkak të zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, me vendimin e kontestuar ishin shkelur të drejtat dhe liritë e tij të garantuara me Kushtetutë, kryesisht me nenin 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë].
27. Si përbledhje, parashtruesi i kërkesës e konteston interpretimin juridik të Gjykatës së Apelit lidhur me vendosjen e arrestit të tij shtëpiak dhe mënyrën në të cilën ata aplikuan dispozitat procedurale dhe të drejtën materiale.
28. Gjykata vëren se dy instancat e gjykatave të rregullta kishin vlerësuar faktet dhe kishin interpretuar dhe zbatuar dispozitat e së drejtës procedurale dhe materiale në lidhje me dyshimin e bazuar se parashtruesi i kërkesës kishte kryer veprat penale për të cilat është akuzuar. Përfundimi i tyre është arritur

pas shqyrtimit të hollësishëm të të gjitha argumenteve të paraqitura nga prokurori dhe parashtruesi i kërkesës.

29. Gjykata më tej vëren se parashtruesi i kërkesës përsërit para Gjykatës të njëjtat argumente që i kishte paraqitur në procedurën para gjykatave të rregullta, në veçanti, në lidhje me vërtetimin e gjendjes faktike dhe ligjshmërinë e vendimeve të gjykatave të rregullta.
30. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave apo zbatimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
31. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, Aktgjykim i 21 janarit 1999, paragrafi 28).
32. Roli i Gjykatës Kushtetuese është që të sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe instrumentet e tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (Shih rastin e GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, Nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjyki i 16 shtatorit 1996, para. 65, shih po ashtu, Gjykata Kushtetuese rasti KI86/11, parashtrues i kërkesës *Milaim Berisha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
33. Me fjalë të tjera, vërtetimi i plotë i gjendjes faktike dhe zbatimi i drejtë i ligjit është në juridikcionin e plotë të gjykatave të rregullta (çështje e ligjshmërisë).
34. Në të vërtetë, Gjykata vëren se Gjykata Themelore [Aktvendimi PPr. Lr. nr. 174/2016 i 4 tetorit 2014] arsyetoi vendimin e saj për vazhdimin e masës së arrestit shtëpiak si në vijim:

[...] duke e marrë për bazë natyrën dhe peshën e veprave penale për të cilat dyshohet [parashtruesi i kërkesës], si dhe faktin se prokurori i shtetit nuk ka arritur që ta marr në pyetje edhe [parashtruesin e kërkesës], dhe për shkak të hetimeve të ndërlikuara ende janë në grumbullimin e provave materiale, gjë që dyshohet se edhe personat tjerë kanë kryer vepra penale me [parashtruesin e kërkesës], që do të thotë se hetimet në këtë qështje penale janë në zhvillim e sipër, atëherë duke marrë për bazë, të gjitha këto me të vërtetë ekziston reziku real që poqese i njëjtë do te gjendet ne liri të plotë ai do të mund të asgjësoj, fshehë, ndryshoj ose falsifikoj provat e veprës penale, si dhe do të mund të pengoj rrjedhën e procedurës penale.”

35. Gjykata gjithashtu vëren se Gjykata e Apelit e arsyetoi vendimin e saj si në vijim:

[...] ekziston dyshimi i bazuar se [parashtruesi i kërkesës] e ka kryer veprën penale për të cilën dyshohet, në bazë të aktvendimit për fillimin e hetimeve, me çka vërtetohet nga raporti i policisë si dhe nga deklaratat e

dhëna. Gjykata e shkallës parë ka dhëne arsyet e mjaftueshme dhe ka vepruar drejt kur i ka vazhduar masën e arrestit shtëpiak [parashtruesit të kërkesës] në kohëzgjatje prej 1 (një) muaj, sipas nenit 183 par. 1 nënpar. 1.1 e 1.2 të KPPK-së, duke pas parasysh peshën e veprës penale, mënyrën dhe rrëthanat në të cilat është kryer vepra penale, ekziston rreziku se me gjetjen e mundshme të të pandehurit në liri, i njëjtë mund të përsëris veprën penale të njëjtë të kryejnë ndonjë vepër tjetër penale apo të arratiset pasi është shtetas i Austris dhe mund të pengon rrjedhën normale të procedurës.

[...]

Duke pasur parasysh rrëthanat e lartpërmendura, kjo [Gjykata e Apelit] konsideron se masat tjera të parapara me nenin 173 të KPPK-së, janë të pamjaftueshme për sigurimin e prezencës së [parashtruesit të kërkesës] dhe për parandalimin e përsëritjes së veprave penale me qëllim të zbatimit me sukses të procedurës penale, prandaj ankesa e mbrojtësitet të [parashtruesit të kërkesës] u refuzua si e pabazuar.”

36. Gjykata më tej vëren se gjykatat e rregullta kanë vlerësuar “*aktvendimin për fillimin e hetimeve, raportin e policisë dhe deklaratat e dhëna*” kur kanë konkluduar se ekziston “*dyshimi i bazuar se [parashtruesi i kërkesës] e ka kryer veprën penale për të cilën dyshohet.*”
37. Gjykata konsideron se gjykatat e rregullta kanë dhënë arsyetimin për të justifikuar ekzistencën e faktave apo informatave që do të bindnin një vëzhgues objektiv që personi në fjalë mund të ketë kryer veprën penale (*Shih, mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Fox, Campbell dhe Hartley* kundër Mbretërisë së Bashkuar nr. 12244/86; 12245/86, 12383/86, Aktgjykim i i 30 gushtit 1990).
38. Gjykata thekson se detyra e Gjykatës është të vlerësojë nëse procedurat përkatëse të gjykatave të rregullta kanë qenë në ndonjë mënyrë të padrejta apo arbitrale (çështje e kushtetutshmërisë) (shih: *mutatis mutandis*, rastet e GJEDNJ-së *Shub* kundër *Lituanisë*, Vendimi i GJEDNJ-së në lidhje me pranueshmërinë e kërkesës i 30 qershorit 2009, paragrafi 16; *Edwards* kundër *Mbretërisë së Bashkuar*, Aktgjykim i 16 dhjetorit 1992, paragrafi 34; *Barbera, Messeque* dhe *Jabardo* kundër *Spanjës*, Aktgjykim i 6 dhjetorit 1988, paragrafi 68).
39. Gjykata konsideron se vendimet e Gjykatës Themelore dhe të Gjykatës së Apelit ishin të arsyetuara dhe të drejta kur ishte vendosur për vazhdimin e arrestit shtëpiak dhe, prandaj, nuk mund të thuhet se nuk kanë qenë të arsyetuara në pajtim me nenin 29 [E Drejta për Liri dhe Siguri] të Kushtetutës (shih: *mutatis mutandis*, rasti i GJEDNJ-së *Merabishvili* kundër *Gjeorgjisë*, nr. 72508/13, Aktgjykim i 14 qershorit 2016, para 87).
40. Gjykata në fund vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka paraqitur fakte që tregojnë se procedurat në gjykatat e rregullta ishin në ndonjë mënyrë shkelje kushtetuese të të drejtave të tij për barazi para ligjit, për liri dhe siguri dhe për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.

41. Prandaj Gjykata konsideron se nuk janë plotësuar kushtet e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë, si dhe të parapara me Ligj dhe të specifikuara më tej me Rregullore të punës.
42. Prandaj, Gjykata konkludon se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.1 dhe 7 të Kushtetutës, nenit 48 të Ligjit dhe të rregullave 36 (2) (d), si dhe 56 të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 18 janar 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari rapportues

Almíro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

